

College van burgemeester en wethouders

En de gemeenteraad van Boxtel

Onderwerp: de drukte op het spoor kan en moet anders, veiliger en beter.

Geacht college en raad,

Er is terecht veel aandacht voor geluids- en aardbevingsoverlast, maar vergeet die bij het spoor niet. "Een bevinkje". Zo noemde minister Wiebes onlangs een van de zwaarste aardbevingen in Groningen ooit. Al maakte hij later zijn excuses, de terechte politieke verontwaardiging over de nalatige houding van het kabinet bij de afhandeling van de bevingsschade in Groningen is gebleven. Ook de uitbreiding van luchthaven Lelystad stond de afgelopen periode flink in de schijnwerpers. Hier vanwege de sterk toenemende geluidsoverlast.

Wat echter minder vaak aandacht krijgt is het feit dat bijna 270 duizend Nederlanders dagelijks te kampen hebben met ernstige geluids- en trillingsoverlast. Dat is een direct gevolg van de toenemende drukte op het spoor. Een grote zorg voor bewoners langs het Nederlandse spoor.

Goederenvervoer

Trillings- en geluidsoverlast wordt vooral veroorzaakt door het toenemende goederenvervoer. Uit onderzoek van RIVM blijkt dat dit leidt tot ernstige hinder en slaapverstoring. Wat ook opvalt in dit onderzoek is dat mensen binnen 300 meter van het spoor wonen meer medicijnen gebruiken voor hart, bloedvaten en hogere bloeddruk, alsmede meer slaap- en kalmeringsmiddelen. De Wereldgezondheidsorganisatie spreekt zelfs van een "volksgezondheidsprobleem".

Daarnaast levert de toename van goederentreinen die steeds zwaarder en langer worden veel materiele schade op in de vorm van scheuren en verzakkingen in de nabijgelegen woningen. En dan gaat het nog niet over de risico's van ketelwagens met gevaarlijke stoffen dwars door dorpen en steden.

Het kabinet doet hier te weinig aan. Bestaande wetgeving beschermt onvoldoende tegen de gevolgen van geluidsoverlast en de risico's van incidenten. Voor trillingen is er helemaal geen wetgeving waarin grenswaarden zijn vastgelegd. Daarnaast ontbreekt het aan geld voor noodzakelijke maatregelen. En dat terwijl enorme spoorprojecten, zoals een zuidwestboog bij Meteren-Boxtel, wel gefinancierd kunnen worden.

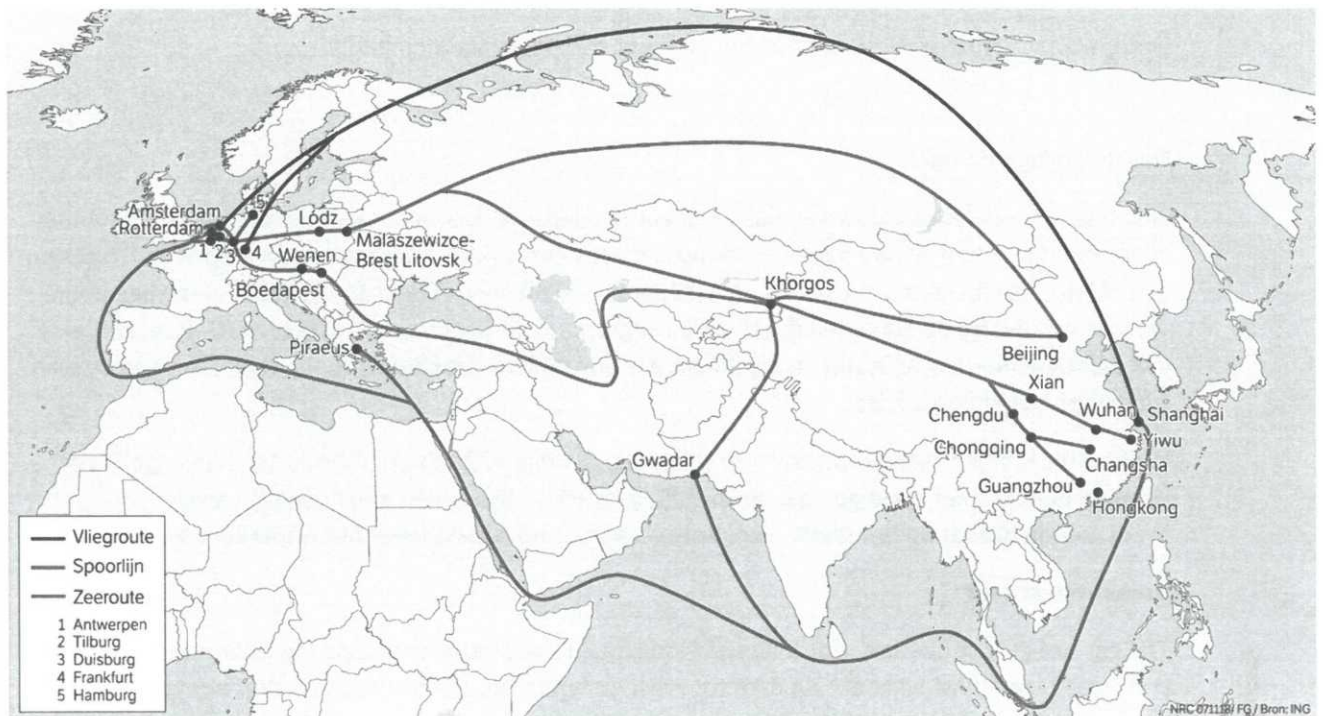
Op papier

We begrijpen dat er een oplossing nodig is voor de toenemende drukte op het spoor en dat het stimuleren van vervoer van goederen per spoor als duurzaam alternatief belangrijk is voor de economie en het klimaat. Maar het kan anders, veiliger en beter.

Spreiding - veiligheid

Ten eerste is het zaak om geen goederen- en gif treinen te laten rijden door bewoond gebied via betere spreiding. Reserveer het bestaande spoor door steden en dorpen voor het groeiende personenvervoer en benut de Betuweroute beter en investeer in speciale spoortrajecten voor vervoer van goederen en gevaarlijke stoffen. De ontwikkelingen van de zijderoute per spoor en de

aankoop van de chinezen van de haven van Piraeus vragen om nieuw onderzoek naar nut en noodzaak van de lijn Meteren Bortel voor goederenvervoer.

Ten tweede is het noodzakelijk dat er eigentijdse wetgeving komt voor geluidshinder. De huidige wet gaat uit van gemiddelde geluidsniveaus berekend over een etmaal. Dat zijn ingewikkelde rekenmethodes die op papier lijken te werken, maar geen recht doen aan de praktijk.

We zagen het eerder gebeuren bij de geluidsberekeningen rondom Schiphol en Lelystad. De wet houdt geen rekening met piekgeluid en booggeluid van langsrazende goederentreinen in de nacht. Ook hier dringt zich de parallel op met de luchthavens Schiphol en Lelystad. Zo adviseerde de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (RLI) onlangs om hinderbeperking te realiseren door middel van minder nachtvluchten. Een initiatief dat op voorspraak van D66 op brede steun kon rekenen vanuit de Tweede Kamer.

Ten derde moet er regelgeving komen op het gebied van trillingen. Er zijn geen duidelijke normen of meetmethoden en voor schadeafhandeling ontbreekt het aan afspraken en financiering. In een recente tv-uitzending van De Monitor erkennen ook ProRail en goederenvervoerders dat dit hard nodig is. Ook recente ongelukken met een kalktrein in Tsjechië vorige maand en nu weer een ontspoorde trein in Texas tonen aan dat een ongeluk nog steeds elke dag kan gebeuren. Als dit met een giftrein in ons druk bevolkte land gebeurd zijn de gevolgen dramatisch en niet te overzien.

Politiek

De bal ligt nu bij de politiek. Het is aan de kamer om bovenstaande maatregelen voor te stellen, uit respect voor de omwonenden, zoals dat nu ook eindelijk gebeurt in Groningen en rondom Schiphol en Lelystad.

Omdat het verleden heeft geleerd dat de put pas wordt gedempt, als het kalf verdronken is vraag ik U als College en Raad om samen met haar burgers op te trekken en met ons een vuist te maken richting Den Haag en ons niet te laten uitspelen door partijen als ProRail die een verdeel en heers politiek richting de gemeentes hebben gevoerd en zullen blijven voeren.

Ondergetekende is namens Boxtel actief bestuurslid van de actiegroep "goederentreinen NEE".

Boxtel bevindt zich op een kruispunt van Spoorwegen en heeft een centrale plaats in het traject Meteren Boxtel. Hierdoor heeft het ook direct impact op vele inwoners van Boxtel. Deze oproep doen wij dan ook in naam van al deze mensen.

Belangrijk is dat het openbaar bestuur en de burgers weten waar de gemeente Boxtel op stuurt als het gaat om de belangen van de gemeente in dit traject. Stuurt de gemeente vooral op het voorkomen van overlast? Of stuurt de gemeente vooral op duurzaamheid van de maatregelen? Of is het toch belangrijker voor de gemeente dat een aantal andere samenhangende infratrajecten doorgang vinden?

Kortom: weten de inwoners van Boxtel wat de agenda van het college van B en W en de gemeenteraad is?

Om samen op te kunnen trekken en elkaar te versterken is het belangrijk om samen deze agenda te kennen, zodat iedereen hier binnen zijn eigen gremia op kan sturen.

Pak als college en raad de handschoen op en kom ook in actie! Wij rekenen op U.

Jan Bakx

Deze oproep is mede onderschreven (zie ook bronvermelding) en ondersteund door de volgende gezamenlijke actie- en koepelorganisaties van bewoners langs het Nederlandse spoor:

Koepelorganisatie RONA, bestaande uit 20 actie- en bewonersgroepen tussen Elst – Oldenzaal - Leendert Stutvoet

Tricht Trilvrij, gemeente West Betuwe - Jan van Noord

Oisterwijk Trilt, gemeente Oisterwijk - Annie Verhoeven

Dorst Trilt, gemeente Oosterhout - Dion van der Sanden

Rijen Trilt, gemeente Gilze en Rijen - Bart van der Ven

Trillingen Spoor Rosmalen, gemeen 's-Hertogenbosch - Aad van der Steen

NoRail, gemeente Hengelo – Hans Heerze

Actiegroep Goederenvervoer Hof van Twente, gemeente Hof van Twente -Paul Koppen de Neve

Deventer Spoor - Albert van Driel

Stichting Veiliger Zaltbommel, gemeente Zaltbommel – Wiel Peeters

Samen voor Vught, gemeente Vught - Marianne van Erp

Goederentreinen Nee, gemeenten West Betuwe, Maasdriel, Zaltbommel, 's-Hertogenbosch, Vught, Haaren en Boxtel – Bart van de Ven (sinds 21082019)

Bron: de Volkskrant – Casper Rupert